

PRILOGA 3

Metode denarnega vrednotenja

Metode denarnega vrednotenja se uvrščajo v dve skupini, in sicer v skupino:

1. metod, pri katerih so lahko vrednosti osnovane na neposredni uporabnosti, ki jo posebni deli okolja oziroma njihove funkcije zagotavljajo ljudem, kot je na primer vrednost gozda lovcem na jelene. Znotraj takega pristopa obstajata dva splošno priznana načina denarnega vrednotenja:

a) metode odkritih preferenc:

S temi metodami se iščejo funkcionalne povezave med človeško potrošnjo ali uporabo posebnih delov okolja oziroma njihovih funkcij kot netržne dobrine in dobrine, s katerimi se trguje, pri tem da se uporabljata v glavnem metoda potovalnih stroškov in metoda hedonističnega vrednotenja. Metoda potovalnih stroškov uporablja izdatke ljudi za potovanje tako, da meri njihovo povpraševanje po virih zunanje rekreacije, kot so narodni parki ali ribolovni revirji. Metoda hedonističnega vrednotenja išče statistične povezave med trgom bivalnih nepremičnin ali trgom dela in okoljskimi spremenljivkami, kot so kakovost zraka ali tveganja za zdravje ljudi.

b) metode izraženih preferenc:

S temi metodami se neposredno ocenjuje pripravljenost ljudi, da plačajo (ali pripravljenosti da sprejmejo nadomestilo) za spremembe v kakovosti okolja. Glavni metodi znotraj tega pristopa sta metoda kontingenčnega vrednotenja in metoda izbire.

2. metod, pri katerih so vrednosti posebnih delov okolja oziroma njihovih funkcij osnovane na vlogi, ki jo imajo funkcije ekosistema pri produkciji tržnih dobrin. Te metode ocenjujejo povezavo med zaželeno okoljsko dobrino in produkcijo, kakovostjo ali količino tržne dobrine, kot to na primer velja za vrednost mokrišča, ki deluje kot ovira za visoke valove in blažilec poplav, in tako zmanjšuje škode zaradi poplav na industrijski in privatni lastnini (hišah, uradih, trgovinah).